

LIBER TERTIVS,

De

DISSE RENDI SEV DI-
SPVTANDI RATIONE.Fines di-
sputationis

*D*iffertatio seu disputatio est artificiosa sententiarum de re aliqua vera stabilienda, vel falsa refutanda, Collatio, ad veritatem explorandam & asserendam.

Finis disputationis est principalis, vel minus principalis seu subordinatus.

Principalis est vera veri Dei agnitio, & agniti cultus seu celebratio. Isthuc enim omnis pia & Christiana differtatio, veluti ad Cynosuram dirigi debet, vt Deus honore afficiatur.

Minus principalis seu subordinatus, respicit partim veritatem ipsam, partim mentem, & ingenium humanum, veris sententijs imbuendum.

Primo in omni disputatione veritatis semper habenda est ratio, vt ea indagetur, & veluti e tenebris in lucem proferatur. Nam veritas, vt inquit Nazianzenus, Logicis disputationibus trita, in lucem profertur. Et vt lapidum conflictu attrituque ignis: Ita inuentis argumentis explicatisque, verum elicitur, & veluti exprimitur.

Deinde disputationes ingenii vim acuunt, & ad diligentiam & dexteritatem in iudicando excitant atque extimulant; memoriam augent & confirmant, & Sophistarum impetum ac furorem frangunt atque imminuunt.

Quoniam vero disputatio omnis est certarum personarum de re quapiam collatio: Ideo hic partim *res ipsa*; partim *personae* obseruandae veniunt.

Circa res spectatur tum *Materia* tum *Forma*.

Materia disputationis varia esse potest, nempe Philosophica, Medica, Iuridica, Theologica. Haec materia non diffusa aliqua oratione, sed substricta quadam breuitate certis thesibus comprehendi debet.

Theses di-
sputanda

Theses eiusmodi disputandae erunt, 1. *Dubiae & controuersae*. Nam de iis, quae ab omnibus, vt certo vera vel falsa conceduntur, vt *solem lucere, ignem vrere, feminam parere,*